IL-HAMES HADD TAR-RANDAN 2019 L-GHID = MOGHDIJA MILL-MEWT GHALL-HAJJA... GHALIK

Contributed by Frans Galea
Saturday, 06 April 2019
Last Updated Saturday, 06 April 2019

Din
hija il- Liturgija tal-Hames Hadd tar-Randan (2019) bi hsibijiet min Joe Rapa.

Ir-Randan g'addej !mielu u
ninsabu noqorbu lejn l-iktar !img'a litur!ika mportanti g'all-Knisja Kattolika
u anke g'all-Knejjes kollha Nsara. Hija !img'a mimlija sentimenti,
emozzjonijiet u elebrazzjonijiet li jqanqlu fina nostal!ija g'al Alla, g'al
&ajja a'jar... dispja ir li r-relazzjoni tag'na ma’ Alla, ahhh, setg'et kienet
a'jar. I|da... u dan hu mportanti... waqt li nimmeditaw dak kollu li swejnielu
lil Kristu, dak kollu li Hu g'amel g'alina, id-dippressjoni fil- nien,
it-tbatijiet fi|i i, l-umiljazzjonijiet, l-agunija u l-Mewt, imma wkoll
il-Qawmien g'al &ajja 'ielsa mill-irbit tal-Mewt, tajjeb li nistaqsu
l-mistoqsija fundamentali: Imma jien fejn nid'ol f’dan kollu? Jekk lil Kristu jien swejtlu tant, Hu x’akkwista g'alija fil-prattika?

Wie'ed jista’ jwie!eb g'al
dan b’xi teorija, jew b’dak li jg'id il-Kateki|mu, imma din mhix Fidi i|da
tag'lim jew tag'rif. Fil-fond, fil-fond,
g'aliex Kristu kellu jmut g'alik? Xi tg'idlek il-Fidi li hi Grazzja li mhux
kul'add g'andu. Jew il- img'a Mqaddsa se
tibqa’ fuq livel ta’ kultura, drawwiet, folklore, pageants... 'wejje! li qatt
ma bidlu l-qalb ta’ 'add. Min hu int,
min jien jien, biex Alla nnifsu kellu ji!i hawn u j'alli li jitg'olla ’l fuq
bejn sema u art, imsammar ma’ salib, biex ikun offerta b’risq tag'na 'alli a'na
niskappaw mill-Mewt u nid'lu f’&ajja dejjiema minn issa stess, jekk
nemmnu? F’liema qag'da ninsabu a'na,
mela; f’liema qag'da jinsab kull bniedem biex il-Missier ippjana din
it-tra!edja tal-Im'abba sa minn qabel ma 'alaq kollox?

Ir-Randan ji!i biex xi ftit
a'na nid'lu ’l !ewwa fl-g'arfien tag'na nfusna, imma kemm hu diffi li dan! Anzi, biex naqtg'uha fil-qasir, hu mpossibbli li jien u int ng'arfu a'na min a'na fil-verità, jekk ma tkunx g'all-pura Grazzja
ta’ Alla. U jekk jien ma nafx jien min
jien, jew a'jar, jekk jien g'andi ngann fuq jien min jien, g'andi stampa
qarrieqa fuqi nnifsi g'ax dejjem pruvajt in'o|| “very good” wara l-im!ieba
tieg'i, dejjem iddefendejt l-g'emejjel tieg'i, dejjem rajt id-dnub ta’
'addie'or u rari baxxejt rasi bil-mist'ija quddiem id-dnub tieg'i... jekk jien
daqshekk g'ama, kif se nasal biex qatt nid'ol fil-Misteru ta’ Kristu msallab
g'alija u mqajjem mill-Mewt b’risq tieg'i?
U ng'iduha kif inhi, jekk jien ma nag'rafx x’g'amel Alla f’Im'abbtu
g'alija, inkun !ejt fid-dinja g'alxejn, anke jekk g'andi familja, anke jekk
dejjem 'dimt, anke jekk g'amilt x’g'amilt.
Xejn ma jiswa, jekk fl-a''ar mumenti ta’ &ajti ninduna li qatt ma fhimt
dak li g'alih 'alaqni Alla. Alla 'alaqni biex ng'ix g'al dejjem u mhix
il-familja li tag'tini &ajja g'al dejjem, lanqas uliedi, lanqas il-karriera,
lanqas il-'bieb u l-fama, u lanqas is-sa''a u l-medi ina. Hu l-g'arfien tal-isplu|joni epokali
tal-Misteru Glorju| tal-G'id ta’ Kristu, u li jien insib ru'i fih bil-Fidi, hu
dan biss li jda''alni f’qag'da li l-Mewt ma tkunx tista’ tmiss mieg'i, ji!ri li
jrid minn !ismi. L-affarijiet l-o'ra,
tajbin kemm huma tajbin, jispi aw u jg'addu.
Il-familja tg'addi, is-su essi jg'addu, il-fama tajba tg'addi. &a!a tibqa’ g'al dejjem: il-Fidi tieg'ek li tkaxkrek
lejn reb'a fuq il-Mewt.

Imma, biex ner!g'u lura
g'al dak li konna qed ng'idu, biex nemmnu f’dak li g'amel Kristu g'alina,
l-ewwelnett irridu ng'arfu a'na min a'na.
Jekk Kristu !ie biex ifejjaqna minn marda mortali u qalila, irridu X-Ray
li jg'idilna x’inhi l-marda tag'na. U
din il-marda g'andha isem: id-Dnub. Imma
llum ma tista’ tkellem lil 'add fuq id-Dnub.
Satana qed imexxi ’l quddiem attakk imxajtan fuq l-A'bar it-Tajba ta’
Kristu u dan l-attakk hu l-kultura dominanti tal-pajji|i tal-punent li la'qet
ukoll lil pajji|na. Din il-kultura
tid'aq bid-dnub. Id-dnub illum jg'idulu
drittijiet tal-bniedem. Il-bniedem
modern jg'id li g'andu dritt li jag'|el hu x’inhu tajjeb u x’mhux. Din hi l-kuxjen|a l-!dida. Id-dnub g'eb mi -
irkulazzjoni g'ax int
tista’ tag'mel li trid u m’hemmx g'alfejn tinkwieta fuq dan. Jekk il-!uf tal-omm stess, dak il-post qaddis
fejn titnissel il-&ajja, sar lok g'all-forka tal-Mewt bl-abort, x’jibqa’ iktar? Jekk l-intern l-aktar intimu ta’ dik li
t'obbu l-iktar, sar g'at-tarbija post orribbli ta’ tqatti' ta’ la'mu, x’tista’
tg'id aktar? Kif tista’ titkellem fuq
Dnub ma’ din il-!enerazzjoni meta l-kuxjenza ta’ kul'add qed tibbies u saret
blata samma.

U jekk id-dnub ma je|istix,
g'ax anke l-Omm g'andha d-dritt li tobg'od u toqtol lil binha li ma jista’
jirre|istiha jew ja'rabha, allura tassew li Kristu miet g'alxejn u mpossibbli
tifhem is-sagrifi ju tieg'U. G'ax
Kristu !ie biex jeqred id-dnub b’Mewtu, imma dan min jifhmu jekk mhux dak
li g'araf tassew li d-dnub joqtol. Is-so jetà tal-lum irremettiet lil Kristu
g'ax dak li Kristu eda 'ajtu biex jeqred u j'assar, g'ad-dinja hu sabi', hu

dritt, hu 'elsien. Id-Dnub sar xi 'a!a
li wie'ed jifta'ar biha.

Id-dinja bliehet. Id-Dnub joqtlok minn !ewwa u dan 'add ma
g'adu jg'arfu. Hemm Mewt fi|ika u hemm
Mewt ontika, skont il-psikolo!ija. ieli
tkellimna fuq din il-Mewt ontika. Hija
l-vojt, id-dieqa, id-dippressjoni, in-nuqqas ta’ sliem, il-bi|a’, it-t'assib...
dak kollu li joqtlok fuq livell e|istenzjali, mhux fi|ikament, imma moralment,
mentalment, g'idilha li trid. Kelma
toqtlok, a'na ng'idu. Tkun 'aj
fi|ikament, imma mejjet. Ta'dem, tiekol,
torqod, tilg'ab, tredden, sa'ansitra tid'ak... imma tkun mejjet. Hawn min jilbes tilja maskri biex ja'bi
l-fatt li hu bniedem mejjet. G'al Kristu
je|istu |ew! tipi ta’ nies fid-dinja, u dan niltaqg'u mieg'u fil-Van!elu: dawk
&ajjin u dawk mejtin. Jekk tosserva triq
twila u wiesa’ f’belt kbira, ma'nuqa bin-nies, Kristu jg'idlek li 'afna huma
mejta, o'rajn huma &ajja. M’hemmx triq
tan-nofs.

Min huma l-mejtin? Dawk li jg'ixu skont il-!isem. Min huma l-&ajjin? Dawk li kienu mejtin imma twieldu mill-!did
g'al &ajja dida bil-Fidi f’dak li Kristu g'amel g'alihom fuq is-salib. Din hi l-verità. Id-dinja tg'idlek li hawn 'afna
veritajiet. Huma l-mejtin li jemmnuha din g'ax ma jemmnux
li te|isti verità, jew je|isti Alla, jew te|isti &ajja differenti minn dik
tal-pja iri u su essi u kumditajiet.
G'all-mejtin je|isti biss il-!isem.
Imma Kristu ta !ismu f’idejn l-g'adu biex jag'mel bih li jrid g'ax kien
jaf li b'all-'abba tal-qam', mill-mewt tal-!isem to'ro! il-&ajja vera.

Il-kultura moderna tag'mel
minna nies egoisti u l-eroj tag'ha huma dawk li jirb'u d-drittijiet g'alihom
infushom, 'afna drabi b’dannu g'al 'addie'or.
Bil-qawwa kollha, l-Kritjane|mu jxandar li mhux hemm qeg'da l-&ajja,
mhux hemm qieg'ed il-&elsien, mhux hemm qieg'ed il-Fer' li kull bniedem ifittex
mill-bidu sat-tmiem ta’ &ajtu. Il-fer' u
l-'elsien huma meta int ikollok Spirtu li jinag'ta lill-ie'or, hu min hu. Dan 'add mhu kapa i jag'mlu bin-natura li
g'andna, imma l-Missier qajjem lil Ibnu mill-Mewt biex g'amlu Spirtu rebbie'
fuq dak kollu li lilna joqtolna u dan l-Ispirtu jinag'ta lill-bnedmin li jemmnu
fiH. B’tali mod li, b'al San Pawl, kull
Nisrani jkun jista’ jg'id li mhux hu qed jg'ix imma Kristu qed jg'ix fih. Din mhix xi 'a!a ta’ barra minn hawn
merfug'a
biss g'al xi tu||ana nies. Le! Dan hu l-Ispirtu s-Santu li |-|errieg'a
tieg'u di!a ndifnet fina fil-Mag'mudija u li qed jit'annen u jitniehed biex
jikber !ewwa fina.

Kull min m’g'andux dan
l-Ispirtu huwa mejjet. Il-&ajjin huma
dawk li tant huma mfejqa mill-!rie'i ta’ !ewwa li jistg'u jinsew lilhom
infushom u jinag'taw g'all-ie'or. G'alhekk l-G'id ji!i: biex i!orrna mill-Mewt

g'al &ajja... mhux lil Kristu biss imma anke lilna li g'adna ng'ixu fid-dlam
tan-natura qadima li biha twelidna. Min
reb'ilna din il-possibiltà? Min reb'ilna
l-merti li bihom kapa i nsira allat, b’natura divina !ewwa fina li ma tmut
qatt? Kristu g'amlu dan bil-Misteru
tal-G'id tieg'u. Huwa g'alhekk li
l-Knisja, bi|-|elu kollu li g'andha, ti elebra litur!iji mill-isba' matul din
il-!img'a mqaddsa.

L-Ewwel Qari

L-ewwel qari jippre|entalna
lil E|ekjel li kien g'adu kif ra f’'olma wa'da mix-xeni l-aktar qawwija
tat-Testment il-Qadim. Jara wied mimli
g'adam. Ekku l-mejtin tad-dinja
tal-lum. Din hija xena profetika, u hija
profetika g'ax isse'' f’kull |mien. Imma
Alla j'obb il-mejtin daqskemm i'obb lill-&ajjin. Anzi, huwa g'all-mejtin li miet Kristu sabiex
l-g'adam tag'hom imxerred fil-wied, jersaq lejn xulxin u jie'u l-&ajja. M’hemmx g'alfejn il-bniedem jibqa’ fil-mewt
tal-egoi|mu, dejjem ja'seb fih innifsu qisu - entru tal-univers, dejjem
im'asseb, mag'luq !ol-fosdqa b'ad-dudu tal-'arir. Wasal g'alih il-waqt li j arrat il-qoxra u
jtir ’il barra, farfett sabi', 'ieles, mog'ni bi !wiena' biex jg'ix &ajja
dida.

Dan il-Qari huwa profezija
tal-A'bar it-Tajba li hi Kristu. Kristu
qered il-Mewt tassew u 'ari!na mill-qabar tag'na u issa nistg'u ng'ixu &ajja
f’qjies !did.

Qari mill-Ktieb tal-Profeta
E|ekjel. 37, 12-14.

F’dak i|-|mien: il-Mulej
qallil E|ekjel: “G'alhekk
'abbrilhom u g'idilhom: Hekk qal Sidi l-Mulej: Ara, jiena nifta' l-oqbra
tag'kom, poplu tieg'i, u n!ibkom lura f'art I|rael. Mbag'ad tkunu tafu li jiena l-Mulej, meta nifta'
l-oqbra tag'kom u ntellag'kom mill-oqbra tag'kom, poplu tieg'i. U jiena nqieg'ed ru'i
fikom, u ter!g'u tie'du l-'ajja.

Nqeg'edkom f’artkom u tkunu tafu li jiena

l-Mulej. Hekk g'edt, u hekk nag'mel, oraklu tal-Mulej."

Salm Responsorjali

Salm 130 huwa s-Salm
tal-bniedem li jaf min hu, induna min hu, g'araf il-marda qerrieda li hi d-dnub
u li tg'ammar fih. Min huma
l-qaddisin? Huma dawk li jafu li huma
midinbin, imma fi Kristu huma !ew imlibbsa qdusija u mag'mulin !usti mhux
bis-sa''a tag'hom imma bis-sa''a tal-G'id ta’ Kristu. Huma jafu min kienu u jafu li kulma g'andhom
inag'talhom b’xejn, gratis.

Is-Salmista qed jg'ix
esperjenza ta’ mewt. Qed jg'ix
fl-e|ilju, mbieg'ed minn erusalemm u l-Art imweg'da lil missirijietu. L-ezilju huwa figura ta’ &ajja mbeg'da minn
Alla. Imma fil-qalb ta’ dan
l-itturnufnat, hemm nostal!ija g'al Alla, g'al ritorn lura; nostal!ija li
tbikkik, li tfakkrek fi |mien inno enti u isba'. Dan hu li Alla jrid minna. &erqa g'al ritorn lejH. G'atx g'al Alla. U ekku l-e|iljat
i!arrab l-esperjenza
tal-G'id. Alla ja'taf lill-poplu
mill-e|ilju u j!orru lura lejn Artu. Dan
hu l-G'id tal-Mulej. Mog'dija mid-dlam
g'ad-Dawl, mill-biki g'ad-da'q, mil-luttu g'all-festa, mill-krib
g'a|-|fin.

Kul'add beda jg'id: “Kbir
f’g'emilu l-Mulej mag'hom!” (v. 3).
In-Nisrani li jduq tassew lil Kristu, j!ieg'el lid-dinja tg'ir
g'alih. Id-dinja tg'ir g'al min fieq
minn !ewwa, g'al min m’g'adux marbut bil-ktajjen tal-egoi|mu, g'al min i'ossu
ma'bub minn Alla tieg'u. Dawn huma
affarijiet li d-dinja ma tixtrihomx bil-flus.
Dak li tati d-dinja huma solitudni, insigurtà, “a'seb g'al rasek g'ax
tlaqqatha”..

Is-Salm jg'id: “Hu u
sejjer, imur jibki, i!orr i|-|errieg'a g'a|-|rig'. Imma hu u !ej lura, ji!i jg'ajjat bil-fer',
bil-qatg'et f’idejh.” (v. 8). Din hi diskrizzjoni e|atta tal-G'id. L-G'id mhux biss qawmien mill-Mewt, imma
l-ewwel hemm da'la fil-Mewt g'ax trid tkun mejjet biex tqum mill-Mewt. Kristu g'ex dan is-Salm fit-totalità
tieg'u. Kien hu li mar jibki ji|ra
lil-!ismu l-g'a|i| ta't l-art, biex dawk kollha li huma mejta min'abba l-mard
tad-dnub iqumu mieg'u g'al-&ajja did.

Salm 130

Minn qieg' l-art insejja'lek, Mulej:

isma', Sidi, il-le'en tieg'i!

&a jkunu widnejk miftu'a,

jiena u nitolbok bil-'niena.

Jekk tal-'tijiet int tag'ti kas, Mulej,

Sidi, min jista' j|omm s'i'?

Imma g'andek hemm il-ma'fra,

biex hekk inqimuk fil-bi|a' tieg'ek.

Jien lill-Mulej nistenna,

ru'i f'kelmtu tittama.

Tistenna ru'i lil Sidi,

aktar milli l-g'assiesa s-seb'.

Aktar milli l-g'assiesa s-seb',

jistenna I|rael lill-Mulej!

G'ax g'and il-Mulej hemm it-tjieba,

u l-fidwa g'andu bil-kotra.

Hu li jifdi lil I|rael

minn 'tijietu kollha.

It-Tieni Qari

Kull meta a'na ninvestu
f’!isimna, na'dmu g'al !isimna, nog'!bu lil !isimna, inkunu qed nilag'bu log'ba
!a mitlufa g'ax !isimna qed imut kuljum.
Min 'siebu f’!ismu u fl-egoi|mu tieg'u hu mi||ewwe! mal-Mewt, u issa jew
imbag'ad kollox se jsir trab u rmied.
&arsu lejn il-kulturi tal-punent.
Kif tista’ tistag'!eb li lanqas biss g'adhom kapa i j!ibu tfal
fid-dinja, ibda minn pajji|na. Tlifna
l-fertilità tag'na. Ma jridux li s-suwed
jinvadu l-Ewropa! Alla'ares ma jkunux
huma sa mitt sena o'ra, g'ax kontinent s'i' isir de|ert.   nus s'a' g'ad jisparixxu g'ax tbellhu wara
d-drittijiet, meta l-&ajja hi n-na'a l-o'ra.
“Dawk li jg'ixu skont il-!isem ma
jistg'ux jog'!bu lil Alla” (v. 8), jg'id San Pawl. Jekk Alla hu l-&ajja, kif tista’ tog'!bu
l-kultura tal-Mewt?

Imma hi possibbli &ajja
differenti minn dik materjali, mill-&ajja li taraha b’g'ajnejk u tmissha
b’idejk? Il-Kelma ta’ Alla se tg'id:
“Intom ma intomx ta't il-'akma tal-!isem, imma tal-Ispirtu, ladarba hemm
l-Ispirtu ta’ Alla jg'ammar fikom.” (v.
9). Kif inkun naf li jien g'andi
l-Ispirtu ta’ Alla jg'ammar fija?
G'andek g'edewwa min'abba Kristu?
G'amilt g'edewwa g'ax iddefendejt lil Kristu u l-Knisja tieg'u? G'ax il-Kelma tg'id: “Jekk id-dinja
tobg'odkom, kunu afu li lili bag'ditni qabel ma bag'det lilkom. Kieku intom kontu tad-dinja, id-dinja kienet
t'obbkom b'alma t'obb dak li hu tag'ha.”
(w. 15, 18-19). Mela, jekk b’xi
mod int ippersegwitat g'ax qed tipprova timxi wara Kristu, u sikwit
il-persekuzzjoni tibda minn tad-dar, allura fik qed jikber l-Ispirtu ta’ Dak li
d-dinja bag'aditu qabel.

A'na mdorrijin nitolbu g'al
'afna grazzji, imma l-Grazzja l-kbira li |gur nitolbu li kieku g'andna g'ajnejn
biex jaraw hi li fina jikber l-Ispirtu s-Santu li hu M'abba. Dan hu l-fejqan ta’ kollox. Dan hu s-sens tal-&ajja. G'ax
g'andi nib|a’ mill-Im'abba? G'ax g'andi nib|a’ li l-Im'abba ta’ Kristu
tinvadini u tie'u l-kontrol ta’ &ajti?
G'ax m’g'andix nifqa’ l-bieb ta’ ru'i biex jid'ol Kristu u jag'mel li
jrid bija, b'alma kien i'obb jg'id San wanni Pawlu II li|-|g'a|ag'? X’g'andi x’nitlef jekk nag'|el l-Im'abba?

Imma l-verità hi li l-bi|a’

ja'kimna u ma’ Alla rridu nibqg'u nikkalkulaw.
Dan g'aliex g'ad hemm in-natura l-qadima, dik li twelidna biha, li !ejja minn Adam li appasha bid-dnub. A'na nitwieldu morda, u l-ewwel 'a!a li g'amilna malli d'alna fid-dinja kienet li bdejna nwer|qu biex nerdg'u, biex nie'du, biex ng'ixu.

Kristu jg'idilna li rridu nitwieldu mill-!did. G'alfejn dan? Biex hu jkun jista’ jag'tina natura !dida differenti minn dik ta’ Adam missierna.
Dan kollu hu mfisser fil-Mag'mudija.
In|ilna !ol-ilma biex hemm teg'req in-natura l-qadima. Indfinna ma’ Kristu. Fil-qabar, jien u int, in-natura midinba tag'na, kienet mieg'u, g'ax Hu qatilha fuq is-salib. Li kieku il-Mag'mudija kellha tikber fina u ma tibqax |errieg'a midfuna fina ta't tant terrapien, kieku kienet tkun 'a!a 'afifa ni!ru g'al wara Kristu.

Qari mill-Ittra ta’ San Pawl Appostlu lir-Rumani. 8, 8-11.

&uti: dawk li jg'ixu skond il-!isem ma jistg'ux jog'!bu lil Alla. Issa intom ma intomx ta't il-'akma tal-!isem, imma ta' l-Ispirtu, ladarba hemm l-Ispirtu ta' Alla jg'ammar fikom. Jekk xi 'add ma g'andux fih l-Ispirtu ta' Kristu, dan m'huwiex tieg'u.

Jekk Kristu jg'ammar fikom, g'alkemm il-!isem hu mejjet min'abba fid-dnub, imma l-Ispirtu hu 'ajjitkom min'abba l-!ustizzja. Jekk l-Ispirtu ta' dak li qajjem lil esù mill-imwiet jg'ammar fikom, Alla stess li qajjem lil Kristu mill-imwiet iqajjem g'all-'ajja wkoll il-!isem mejjet tag'kom, bis-sa''a ta' l-Ispirtu li jg'ammar fikom.

Evan!elju

Kristu huwa dak li j!orrna mill-Mewt g'all-&ajja. Dan hu l-G'id. Ni elebraw l-G'id biex ng'ixuh ma’ Kristu u mieg'u nin!arru mill-Mewt g'al &ajja dida. Fil-Van!elu se niltaqg'u mal-Adultera. Kienet wa'da mill-mejtin. Anke dawk li akku|awha, nies tal-Knisja kemm tridhom, kienu mejtin. Min jaf x’kiteb fl-art Kristu?! Dawk li jemmnu fil-Li!i u jg'idu l-'in kollu: “G'ax hekk suppost!” dawn |gur se jkunu skandali||ati minn Kristu. Il-Li!i ma ssalvax

lill-bniedem. Tafu g'aliex? G'ax is-suppost 'add mhu kapa i jwettqu. G'alhekk !ie Kristu u tg'abba bil-meskinità u l-mi|erja tag'na u g'amilhom glorju|i.

Dawk li jemmnu fil-Li!i
jg'idulek li mhux suppost li jkun hawn id-dnub fid-dinja. Dan kif Alla li jag'mel kollox sewwa
jippermetti d-dnuib jinbet kullimkien b'all-'axix 'a|in? &afna tilfu l-Fidi f’Alla min'abba dan. Imma tafu xi tkanta l-Knisja fil-lejl
tal-G'id fil-kant glorju| tal-“Exultet”?
Tkanta kliem tal-g'a!eb: “Xi 'tija hienja li st'aqqilha Feddej kbir b'al
dan! Xi 'tija hienja!” Li kieku ma kienx g'ad-dnub, Alla ma kienx
ikollu ans juri kemm hi kbira M'abbtu g'alina.
G'ax imbierka a'na jekk nindunaw li Alla j'obbna sal-mewt fuq is-salib
mhux meta nkunu bravi u ming'alina tajbin, imma anke meta nidinbu, meta a'na
g'edewwa tieg'U. Mhux g'ax iridna
nkomplu nidinbu, b'alma se naraw fil-Van!elu, g'ax 'add daqsu ma jaf kemm
profonda hi l-mewt li jsofru l-midinbin.
Imma l-g'axqa ta’ Alla hi li j!orr lill-midinbin/mejtin lejn il-&ajja u
hekk iwettaq l-G'id mag'hom. B’dan, Alla
jifra' iktar milli fera' bil-'olqien fl-ewwel g'odwa.

Hekk fera' Kristu, meta
qam dritt u ra l-mara wa'edha quddiemu.
“&add minnhom ma kkundannak? Mela
anqas jien ma nikkundannak.” (w. 8, 10-11).
Kemm jie'u gost jg'idhom dawn il-Kelmiet lilna! Imma jg'idilna wkoll,
mhux bi kmand i|da bi tnehida, biex ma nidinbux iktar, biex ma mmutux iktar,
biex ma n|idux !rie'i interni iktar.

Jekk irridu nkunu nafu
x’inhu l-G'id, in'arsu lejn din il-mara.
Hi kienet mejta minn !ewwa, u kwa|i mejta bit-t'a!!ir f’!isimha. Quddiem Kristu kienet qisha dak l-g'adam li
ra E|ekjel, g'adam niexef bla 'ajja fil-wied. Kristu jitqanqal quddiem l-u!ig'
estrem tal-bniedem. Hu mhux biss ja'fer,
anzi, Hu jag'ti &ajtu g'alina.   a taha u
li kieku kien possibbli jer!a jag'tiha.
Dik il-mara g'exet l-G'id g'ax telqet minn hemm mibdula. Kienet mejta, imma issa kienet &ajja. Kienet imwerwra, imma issa kienet mimlija
e|ultanza. Skopriet lil Alla.
G'all-ewwel darba ndunat li xi 'add 'abbha.

Din il-mara hi figura
tal-Knisja. Min hi l-Knisja? Hi l-!emg'a ta’ nies li daqu l-mewt, li kellhom
daharhom mal-'ajt, imma !ie Kristu u 'atafhom minn idejhom u qalilhom: “Intom
ejjew mieg'i! O'or!u minn hawn! Ejjew g'ixu g'al dejjem mieg'i!”

Qari mil-Evan!elju ta’ San
wann. 8, 1-11.

F’dak i|-|mien: esù telaq lejn l-G'olja
ta|-{ebbu!. Imma l-g'ada qabel is-seb' ra!a' mar fit-tempju, u
l-poplu kollu !ie 'dejh, u hu qag'ad bilqieg'da jg'allimhom.

Mbag'ad il-kittieba u l-Fari|ej 'adulu quddiemu
wa'da mara li kienet inqabdet fl-adulterju. Huma qeg'duha fin-nofs u
qalulu: "Mg'allem, din il-mara nqabdet fil-fatt
fl-adulterju. Issa fil-Li!i tag'na Mosè ordnalna biex nisa b'al dawn
in'a!!ruhom. Int, imma, xi tg'id?" Dan qaluhulu biex i!arrbuh, 'alli
jkollhom fuqiex jixluh. Imma esù tbaxxa lejn l-art u beda jikteb b'sebg'u fit-trab. Billi
dawk baqg'u jistaqsuh, qam dritt u qalilhom: "Min fostkom hu bla dnub
jitfg'alha hu l-ewwel !ebla." U ra!a' tbaxxa jikteb
fit-trab. Kif semg'uh jg'id dan, qabdu u telqu wie'ed wara l-ie'or,
ibda mix-xju', u esù baqa' wa'du mal-mara, wieqfa fin-nofs.

Qam dritt u qalilha: "Dawk fejnhom, mara?
&add minnhom ma kkundannak?" "&add, Sinjur," qaltlu. "Mela anqas jien ma nikkundannak,"
qalilha esù. "Mur, u mil-llum 'il quddiem tidnibx i|jed."